

TÜRK KENEŞİ'NİN GELECEĞİ

Gülperi GÜNGÖR

GÜLPERİ GÜNGÖR

Bir önceki yazımızda Türk Keneşinin gelişimini ve bu çerçevede elde edilen kazanımları ele almış, kısa bir süre içerisinde örgütün başarılarını kanıtlandığından ve görünürlüğünün arttığından bahsetmiştik.[1] Örgütün gelişim sürecinde kurumsal mimarisi oluşurken, uluslararası prestiji de artmıştır.

Kazakistanın ilk Cumhurbaşkanı ve Türk Keneşinin onursal başkanı Nursultan Nazarbayev, 2019da örgütün Bakü Zirvesi'nde Türk Keneşi için Türk Dünyası 2040 vizyonunun geliştirilmesini önermiş, böylece uzun vadeli hedefleri ve bunlara ulaşmanın yollarını içeren bir belge oluşturulması gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu doğrultuda bu belgenin oluşturulması süreci devam etmektedir.

Nursultan Nazarbayev, dış politika ve kamu diplomasisi, ticaret ve ulaşım, turizm ve yatırım, enerji ve yeşil ekonomi, küçük ve orta ölçekli işletmeler arasında işbirliği gibi öncelikli alanlarda üye ülkelerin işbirliğinin güçlendirilmesine yeni bir ivme kazandırılacağını açıklamıştır. Kültür ve eğitim, gençlik politikası ve sağlığı, dijitalleşme ve yapay zeka alanlarının da çalışma programlarına dahil edilmesi gerektiğine dikkat çekmiştir. Ayrıca Nazarbayev, Türk Keneşinin organizasyon düzeyini yükseltmeyi ve örgütün adının Türk Devletleri Teşkilatı olarak değiştirilmesini önermiştir.[2]

Aynı zirvede Türk Keneşi Genel Sekreteri Bagdat Amreyev, *Geçen on yıl bir gelişme dönemi idi. Türk dünyasının birliği ve siyasi iradesi için aldığımız önemli kararlar sayesinde bu gelişmeyi başardık. Şimdi yeni bir aşamaya, büyük entegrasyon aşamasına doğru adım attık.* ifadesi ile Türk Keneşinin 10.yıl dönümünde, yeni gelişim hedefleri doğrultusunda kararlılıklarının altını çizmiştir.

Türk devletlerinin entegrasyonunun genişlemesi ve derinleşmesi sürecinde Türk Dünyası 2040 vizyonu ve Türk Keneşi 2025 Stratejisi geliştirilmektedir. Bu noktada Nursultan Nazarbayevin zirvelerde getirdiği önerilerin yanında "Yüzyılın Başında", "Büyük Bozkırın Yedi Yönü", "Geleceğe Bakış: Manevi Uyanış", "100 Somut Adım", "Kazakistan - 2050 Stratejisi isimli kitapları ve makaleleri sadece Kazakistan için değil Türk Keneşi üye ülkeleri için de bir yol haritası sunmaktadır.[3]

Türk Dünyası Vizyonu-2040" programının içeriğinin geliştirilmesinin ülkelerin araştırma merkezleri ile de desteklenmesine karar verilmiştir. Türk Keneşi'nin resmi dış politika

araştırma merkezlerinin bir sonraki toplantısının Azerbaycan'ın Şuşa kentinde yapılmasına karar verilmiştir.[4]

Genel Sekreter Amreyev önümüzdeki dönemde serbest ticareti canlandırmaya yönelik bir strateji çerçevesinde, üye ülkeler arasındaki ticareti teşvik etmek için imtiyazlı ticaret anlaşmalarına varılması konusunun gündeme gelebileceğini ifade etmektedir. Amreyev *Trans-Hazar güzergahını Doğu ile Batı arasındaki ticarete etkili bir ulaşım koridoruna dönüştürmek için, nakliye ve gümrük alanında en uygun koşulların yaratılması konusunu gündeme getiriyoruz. Bu koridor boyunca nakliye ve gümrük işlemlerinin etkinliğini artırırken lojistik maliyetlerini düşürmek zorunludur. Bunun için ortak bir Hazar denizcilik şirketi kurmayı planlıyoruz.* demiştir ve Türk Keneşi 2025 stratejisinde diaspora meselesi, turizm, tarım ve gençlik konuları dahil olmak üzere birçok farklı konunun ele alındığını, önümüzdeki dönemde Türk dünyasını küresel arenada önemli bir yere sahip, daha güçlü ve uyumlu bir hale getirmek için çabaların seferber edilerek, büyük bir şevk ve azimle çalışmaya hazır olduklarını ifade etmiştir.[5]

COVID 19 salgını sürerken Türk Keneşi üye devletleri işbirliğini güçlendirme amacıyla video konferans toplantılarına devam etmiştir. Pandemi sonrası dönemde, güçlü bir Türk dünyasının tüm insanlığa fayda sağlayacağı ifade edilmektedir.[6]

[1] Gülperi Güngör, Avrasyanın Merkezinde Türk İşbirliği: Türk Keneşi, *AVİM*, 1 Şubat 2021, <https://avim.org.tr/tr/Analiz/AVRASYA-NIN-MERKEZINDE-TURK-ISBIRLIGI-TURK-KENESI>

[2] The VII Summit of the Turkic Council was held: President of Uzbekistan expressed readiness to become a member of the Turkic Academy, TWESCO, October 15, 2019, <http://twesco.org/en/2019/10/15/947/>

[3] Fuzuli Mecidli, Түркі жұртының төрт құбыласын түгендеген, *Egemen Qazaqstan*, 7 Temmuz 2020, <https://egemen.kz/article/241568-turki-dgurtyynynh-tort-qubylasyn-tugendegen>

[4] Түрік Кеңесі зерттеу орталықтары жиналыс өткізді, *TRT Қазақша*, 14 Şubat 2021, <https://www.trt.net.tr/kazakh/bag-darlamalar/2020/12/03/turik-kien-iesi-zierttieu-ortalyk-tary-zhinalys-otkizdi-1538413>

[5] Саммит Тюркского совета в Баку □ главные итоги, *Каспийский Вестник*, <http://casp-geo.ru/sammit-tyurkskogo-soveta-v-baku-glavnye-itogi/>

[6] Түрік Кеңесінің видео саммиті, *TRT Қазақша*, 14 Şubat 2021, <https://www.trt.net.tr/kazakh/turki-liemi/2020/04/16/turik-kien-iesinin-vidieo-sammiti-1398843>

Yazar Hakkında :

Gülperi Güngör, 2015 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünden mezun olmuştur. 2020 yılında ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Bölümü [] yüksek lisans derecesini almıştır. Ocak 2020 [] katılmıştır. Güngör, Ankara Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünde doktor adaydır. Mart 2025 sonrasında doktora çalışmasını yürütmek üzere Sheffield Üniversitesi'nde bulunan Gungor, AVİM'de Gayrimükim Uzman

olarak görev yapmaya başlamıştır.

Atıfta bulunmak için: GÜNGÖR, Gülperi. 2026. "TÜRK KENEŞİ'NİN GELECEĞİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2021 / 12. Şubat 22. Erişim Haziran 08, 2026.
<https://avimbulten.org/public/tr/Yorum/TURK-KENESI-NIN-GELECEGI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır